

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 706

van **MAAIKE DE VREESE**

datum: 10 juni 2022

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Bedrijvige kernen - Plan van aanpak 'Werk aan de Winkel'

Een aantrekkelijke gemeente- en stadskern bruist door de bedrijvigheid van de verschillende horeca, retail en diensten. De bruisende en bedrijvige kernen staan echter onder druk. De leegstand groeit en het winkelaanbod verschuift van de kern naar de periferie. Steeds meer steden en gemeenten stellen vast dat leegstaande panden het centrum ontsieren. Niet alleen het aanbod wordt zo kleiner, de centrumstraten worden minder aantrekkelijk en panden verloederen.

De lokale besturen hebben een belangrijke opdracht: ze moeten inzetten op levendige, leefbare en dynamische kernen door een goede wisselwerking tussen handel, diensten en bedrijvigheid te realiseren. Het beleid moet een aantrekkelijk, eenvoudig en stimulerend kader uittekenen dat een bruisende en bedrijvige kern realiseert. Dat kan alleen via een geïntegreerde aanpak op verschillende beleidsniveaus en beleidsdomeinen én in samenwerking met alle betrokken actoren.

De Vlaamse Regering zet in op 'bedrijvige kernen' als voedingsbodem voor lokaal ondernemerschap. Op 4 september 2020 werd een plan van aanpak 'Werk aan de Winkel' voorgesteld met maatregelen gericht op de sector en het regelgevend kader, alsook een aantal flankerende maatregelen.

Over het plan van aanpak 'Werk aan de Winkel' heb ik volgende vragen voor de minister.

1. Vlaanderen wil in punt 5.1 de lokale besturen bijstaan rond het lokaal handelsvestigingsbeleid. Algemeen wordt vastgesteld dat de zones worden afgebakend waar kleinhandelszones worden gestimuleerd, maar dat er nauwelijks 'restrictiegebieden' zijn. Daarnaast wordt via een evaluatie onderzocht of de (ruimtelijke) instrumenten bijdragen aan de doelstelling en of de leidraad van VLAIO (Agentschap Innoveren en Ondernemen) voor het integraal handelsvestigingsbeleid effectief wordt gebruikt. Rekening houdende daarmee zou een strategie worden uitgewerkt voor de meerwaarde van visievorming en de doorvertaling ervan in planningsinstrumenten of andere instrumenten. Inzake de planningsinitiatieven zal een actieve dialoog op gang worden gebracht tussen de drie overheidsniveaus.

Is deze strategie reeds uitgewerkt? Welke stappen zijn of zullen worden gezet voor de dialoog tussen de drie overheidsniveaus? Wat is de stand van zaken? Welke planning wordt gevolgd? Welke resultaten werden reeds geboekt?

2. Om tot optimale sturingsmogelijkheden voor de handelsvestigingen te komen,

wordt in 5.4 een aanpak op twee sporen vooropgesteld, namelijk een inventarisatie en weging van de pijnpunten op het vlak van vergunningsplicht en een doelmatigheidsevaluatie van de (huidige en voorgenomen wijzigingen van de) vergunningsplicht.

Wat is de stand van zaken van beide punten? Kan de minister de inventarisatie van de pijnpunten en de doelmatigheidsevaluatie bezorgen? Indien deze nog niet beschikbaar zijn, wat is de timing? Hoe werd of wordt hieraan gewerkt? Op welke manier wordt het Departement Omgeving en de lokale besturen betrokken?

ANTWOORD

op vraag nr. 706 van 10 juni 2022

van **MAAIKE DE VREESE**

1. De voorbije twee jaar heeft een participatief traject gelopen waar niet alleen steden en gemeenten, maar ook Unizo, Comeos en de provincies aan hebben kunnen deelnemen, via het stakeholdersoverleg. Op basis van dit participatief traject, 2 enquêtes bij steden en gemeenten en een analyse van de beschikbare data over de omgevingsvergunningsaanvragen is er een pakket aan maatregelen ontwikkeld. Eén van die maatregelen betreft de aanpassing van het decreet integraal handelsvestigingsbeleid maar die aanpassingen zijn veeleer bedoeld om enkele pijnpunten weg te werken zodat het instrument vergunning doelmatiger kan worden ingezet. Om gemeenten aan te zetten meer aan visievorming en planning te doen, zijn andere maatregelen gelanceerd of in voorbereiding.

De maatregelen die al gelanceerd zijn, betreffen de projectoproepen en de ondersteuning door de profploeg. Het relanceplan Vlaamse Veerkracht bood hiertoe een unieke kans. De projectoproep om de duurzame bereikbaarheid van de kern te bewerkstelligen, veronderstelt dat de gemeenten hun visie op mobiliteit, kleinhandelsbeleid en ruimte op elkaar afstemmen. Afgaande op de 9 dossiers die nu ingediend zijn, lukt deze geïntegreerde visievorming. Opvallend is dat verschillende gemeenten verwijzen naar de ondersteuning door de profploeg, ook een van de maatregelen om de gemeenten te ondersteunen op een vernieuwende en geïntegreerde manier naar hun kleinhandelsbeleid en leegstandsbeleid te kijken. Deze oproep rond bereikbaarheid maar ook de subsidies voor de aankoop en transformatie van leegstaande handelspanden tonen ook aan dat steden en gemeenten wel degelijk initiatieven nemen op vlak van planning, al is het niet altijd onder de noemer 'kernwinkelgebied'. Er is ten slotte ook een oproep gelanceerd die de gemeenten die nog een planningsinitiatief willen nemen, de mogelijkheid biedt hiervoor een subsidie te bekomen. Daardoor kan bijvoorbeeld gesleuteld worden aan de voorschriften rond de verplichting om ook in minder interessante aanloopstraten het gelijkvloers voor te behouden voor een handelsactiviteit.

Naast deze flankerende maatregelen is ook een studie opgestart die inhoudelijke input kan leveren voor het Vlaams beleidskader. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is de subsidiariteit. Als gemeenten al een visie hebben ontwikkeld, kan die visie geïntegreerd worden in dat Vlaams beleidskader, weliswaar nadat deze visie getoetst is aan de doelstellingen van het decreet integraal handelsvestigingsbeleid. Gemeenten kunnen op basis van dat Vlaams beleidskader ook de nood voelen de wensbeelden van dat Vlaams beleidskader verder te detailleren of ervan af te wijken. Dat zou impliceren dat ze daarvoor wel een planningsinitiatief nemen. Op die manier wordt visievorming en planning gestimuleerd.

2. Zoals gezegd zijn de pijnpunten van het huidige decreet integraal handelsvestigingsbeleid geïnventariseerd en werden de voorgestelde oplossingen naar aanleiding van het participatief traject afgewogen op wenselijkheid en haalbaarheid. De wijzigingsvoorstellen aan het decreet zullen op korte termijn geagendeerd worden op de Vlaamse Regering. De nota aan de Vlaamse Regering en de memorie van toelichting bevatten een synthese van de analyse en de verwijzingen naar de standpunten van de stakeholders.